

Nkaya na ntyanyi

Imesimuliwa na Fulani

Digodigo

May 2001

Hale njage, hale nsirori, hale gai, hale mboghō, hale mburya, hale syaanga, hale darawedi, hale songōri, hale nghati. Maraghu ni nkaya na ngō na ng’iti na mbōbwa. Hale burayyo, mbwō buriri. Butimune egwata ndahu, bugwataga kaburyani. Ngō egwataga ndahu, ya egwata oghwana.

Nkaya egwataga ng’ōmbe, ya egwata ndahu – εō ni nkaya. Mbōbwa ni mbeju; egwataga binto byōōnse. Nkariri rari gating’ana ng’iti. Na ng’iti egwata mbori, egwata egera ng’ōmbe yamilya kwa ebeele, yang’ōre etoola binto bya nda – ng’iti. Hale nseeyo, nseeyo ngō mulugu wa ng’iti. Ale nseeyo ni neni. Hale ngunku. Ngunku εō na nseeyo ni balugu. Egwataga ni mbeju. Ngambidi ni nseeyo na ngunku ni εō ebugwa ngambidi, nobojya? Na ng’ōbigere ayyō.

Kala le, lilya binto byagambaga, mbyasemanagya ntyanyi, jyengerana na nkaya. Nkaya yamahelaga elya njamu. Ti balugu? Batigambanate? Bagambanaga gitemi.

Amubeela, “Njoo tugeere, nguhire hantu heelya manyeka, dughā.”

Ni nkaya ngō bebisa ngō, amubeela, “Njoo, ntubagera nangō.”

Amutubagera ang’ōre muhira hahika Eroghata, aye ekōla ng’ō hale benihe abisire nkaya. Ahika amubeela, ”Ng’aha hale manyeka?” Ng’ōhō amusagata. Amubeela, “Tunywe mai, ntubaghatala.”

Nebahika ngō halya etoolaga, oyo abuga, “Nywa mai,” le yamulalela, yambunja eghōti. Basi, yamubolaga. Yabugela benihe, “Ghai.” Bale hadinko. Baje elejaga bunaru, bulya sei bo yang’ōre esira. Etimibolagire yamanya nebasira le, yehondola kulya.

Ahika aborigwa, “Aja ge. Sye wageerire na mulugu musisa?”

Abuga, “Ang’abire gokyo, agakōla nkubaghayya manyeka nkyo ale. Ale ryolo nkule manyeka janeni?”

Abuga, “Ee.”

“Ale nokeng’ira?”

Asoora olya mujamu ngō. Abuga, “Ee, ninkeguhira.” Najōke emulya.

Basi, ajooke emuhira. Ajooke emubolaga bulya. Baanehe balejaga sei. Bamanya mbababoko boka le. Abaleta kono, baje engerana na ntyanyi.

Laabu kya ebuga le mbaragobo. Baragobo eraberagya nkaya. Baragobo yene le yaraberagya nkaya. Na aje ebuga elejaga ntyanyi. Laabu ekayye esoora gisima kiluhu. Akaje ebeela ntyanyi,

“Sisai, sisai! Sungurai cho enye yoonse.” Ntyanyi jikaja jyoonse, njyagambaga ngo.

“Ryolo le...”

“Ee”

“Monto oyo na oyyo le...”

“Ee”

“Obone mwangane?”

Bakabuga, “Yee.”

“Bantu balya boonse muboragya le...”

“Ee”

“Anai monto olya abalejaga, ni oyo, enye yoonse! Anai monto olya abalejaga, ni oyo, enye yoonse!”

Jogolo, egasyala gisima ekeghubukya guhika kwa Mulongo, gokyo ekebisa.

Basi ngo ndyo nkaya yaryalwa, ehaabe ajooke, esungurana na ntyanyi. Baragobo nyo yahumirye nkaya ebuga elejaga ntyanyi. Baragobo ni elya ngo obanaga ele misire mbaru. Nyo esemaga ntyanyi. Ryolo ngo gitemi kyene ti kya bobyoy? Ryolo ntiguhere masikelo ja ntyanyi jyoonse.